TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2025. gada 21. janvārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Vide – Atkritumu sūtījums – Direktīva 2006/12/EK – Direktīva 2008/98/EK – Jēdziens "atkritumi" – Bāzeles konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu – 1. panta 4. punkts – Regula (EK) Nr. 1013/2006 – Atkritumi, kam piemērojama iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra – Atkritumu sūtījumi Eiropas Savienības iekšienē – 1. panta 3. punkta b) apakšpunkts – Spēkā esamība – Bāzeles konvencijai atbilstoša interpretācija – Atkritumi, kas uz kuģa radušies pēc avārijas atklātā jūrā – Jēdziens "atkritumu izkraušana" – Atkritumu daļēja izkraušana drošā ostā

Lietā C-188/23

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Oberlandesgericht München* (Federālās zemes Augstākā tiesa Minhenē, Vācija) iesniegusi ar 2023. gada 14. marta lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2023. gada 23. martā, tiesvedībā

Land Niedersachsen

pret

Conti 11. Container Schiffahrts-GmbH & Co. KG MS "MSC Flaminia",

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji F. Biltšens [*F. Biltgen*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], K. Likurgs [*C. Lycourgos*], I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], M. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*], S. Rodins [*S. Rodin*], A. Kumins [*A. Kumin*], N. Jēskinens [N. Jääskinen] un D. Gracijs [*D. Gratsias*], tiesneši J. Regans [*E. Regan*], I. Ziemele (referente) un J. Pasers [*J. Passer*],

ģenerāladvokāte: T. Čapeta [*T. Ćapeta*],

sekretāre: A. Juhāsa-Tota [*A. Juhász-Tóth*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2024. gada 27. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– *Land Niedersachsen* vārdā – *H. Jacobj*, *R. van der Hout* un *S. Walter*, *Rechtsanwälte*,

* Tiesvedības valoda – vācu.

– *Conti 11. Container Schiffahrts-GmbH & Co. KG MS "MSC Flaminia"* vārdā – *J.-E. Pötschke* un *W. Steingröver*, *Rechtsanwälte*,

– Francijas valdības vārdā – *B. Fodda*, *B. Herbaut* un *M. Raux*, pārstāvji,

– Eiropas Parlamenta vārdā – *G. C. Bartram* un *W. D. Kuzmienko*, pārstāvji,

– Eiropas Savienības Padomes vārdā – *T. Haas* un *A. Maceroni*, pārstāves,

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. Escobar Gomez*, *M. Bruti Liberati*, *L. Haasbeek* un *M. Noll-Ehlers*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2024. gada 16. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (OV 2006, L 190, 1. lpp.) 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta spēkā esamību un interpretāciju.

2 Šis lūgums iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Land Niedersachsen* (Lejassaksijas federālā zeme, Vācija) un *Conti 11. Container Schiffahrts-GmbH & Co. KG MS "MSC Flaminia"* (turpmāk tekstā – "*Conti*") par tā kaitējuma atlīdzību, kas pēdējai minētajai esot nodarīts saistībā ar Lejassaksijas federālās zemes uzlikto pienākumu īstenot iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūru attiecībā uz to atkritumu pārvadāšanu, kuri pēc atklātā jūrā notikušas avārijas atradās uz kuģa *MSC Flaminia* (turpmāk tekstā – "*Flaminia*").

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

Vīnes konvencija par starptautisko līgumu tiesībām

3 1969. gada 23. maija Vīnes konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām (*Recueil des traités des Nations unies*, 1155. sēj., 331. lpp.) 31. pantā "Iztulkošanas vispārējie noteikumi" noteikts:

"1. Līgums tulkojams godprātīgi saskaņā ar parasto nozīmi, kāda piešķirama līguma noteikumiem kopumā un atbilstoši tā objektam un mērķim.

2. Līguma iztulkošanas nolūkos līdz ar tekstu, ieskaitot preambulu un pielikumu, izmantojama arī:

a) jebkura vienošanās, kas attiecas uz līgumu, kas veikta dalībnieku starpā sakarā ar līguma noslēgšanu;

b) jebkurš dokuments, kuru sastādījuši viens vai vairāki dalībnieki sakarā ar līguma slēgšanu un kuru citi dalībnieki akceptējuši kā ar līgumu saistītu dokumentu.

[..]"

Bāzeles konvencija

4 Konvencijas par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu, kura parakstīta Bāzelē 1989. gada 22. martā un Eiropas Ekonomikas kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes 1993. gada 1. februāra Lēmumu 93/98/EEK (OV 1993, L 39, 1. lpp.), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – "Bāzeles konvencija"), preambulas pirmajā, trešajā līdz piektajā, desmitajā, vienpadsmitajā un piecpadsmitajā daļā paredzēts:

"[Šīs konvencijas puses,] ievērojot risku nodarīt kaitējumus cilvēka veselībai un videi ar bīstamiem un citādiem atkritumiem un to robežas šķērsojošo pārvadāšanu,

[..]

[..] efektīvākais cilvēka veselības un vides aizsardzības veids no briesmām, ko rada šādi atkritumi, ir to ražošanas samazināšana līdz minimumam, raugoties no to daudzuma un/vai to bīstamā potenciāla,

[..] valstīm jāveic nepieciešamie pasākumi tā garantēšanai, lai bīstamo un citu atkritumu izmantošana, ieskaitot to pārrobežu pārvadāšanu un aizvākšanu, būtu savienojama ar cilvēka veselības un vides aizsardzību neatkarīgi no to aizvākšanas vietas,

[..] valstīm jāgarantē, lai ražotājs izpilda pienākumus attiecībā uz bīstamo un citu atkritumu pārvadāšanu un aizvākšanu veidā, kas savienojams ar vides aizsardzību neatkarīgi no aizvākšanas vietas,

[..]

[..] kontroles pastiprināšana pār bīstamo un citu atkritumu pārrobežu pārvadāšanu stimulēs to ekoloģiski pamatotu izmantošanu un samazinās šāda pārrobežu transporta apjomu,

[..] valstīm jāveic pasākumi, lai nodrošinātu pienācīgu informācijas apmaiņu par bīstamo un citu atkritumu pārrobežu pārvadāšanu, izvedot tos no šīm valstīm vai ievedot tajās, un par šādu pārvadājumu kontroli,

[..]

[..] valstis atbild par savu starptautisko saistību izpildi attiecībā uz cilvēka veselības aizsardzību un vides saglabāšanu un aizsardzību un nes atbildību atbilstoši starptautiskajām tiesībām".

5 Šīs konvencijas 1. pantā "Konvencijas darbības sfēra" noteikts:

"1. Šīs Konvencijas mērķiem par "bīstamiem atkritumiem" tiek uzskatīti sekojoši atkritumi, kas ir robežšķērsojošas transportēšanas objekti:

a) atkritumi, kas ietilpst jebkurā I pielikumā norādītajā kategorijā, ja tikai tiem nepiemīt kādas no III pielikumā uzskaitītajām īpašībām; un

b) atkritumi, kurus neaptver a) punkts, taču kuri ir noteikti vai tiek uzskatīti par kaitīgiem atbilstoši iekšējai likumdošanai eksporta, importa vai tranzīta valstī, kura ir Puse.

2. Atkritumi, kuri ietilpst jebkurā II pielikumā norādītajā kategorijā, kuri jātransportē pāri robežām, šīs Konvencijas mērķiem [tiek uzskatīti] par "citiem atkritumiem".

[..]

4. Atkritumi, kas rodas jūras kuģu normālas darbības rezultātā, kuru izmešanu aptver citi starptautiski tiesiskie dokumenti, tiek izslēgti no šīs Konvencijas darbības sfēras."

6 Bāzeles konvencijas 4. pantā "Vispārējie pienākumi" paredzēts:

"[..]

2. Katrai pusei jāveic attiecīgi pasākumi, lai:

a) garantētu bīstamo un citu atkritumu ražošanas samazināšanu līdz minimumam savās robežās, ievērojot sociālos, tehniskos un ekonomiskos aspektus;

b) garantētu attiecīgu aizvākšanas [apglabāšanas] objektu esamību ekoloģiski pamatotai bīstamo un citu atkritumu izmantošanai neatkarīgi no to aizvākšanas [apglabāšanas] vietas. Šiem objektiem pēc iespējas jābūt izvietotiem tās robežās;

[..]

d) garantētu, lai bīstamo un citu atkritumu pārrobežu pārvadāšana būtu samazināta līdz minumumam atbilstoši tādu atkritumu ekoloģiski pamatotai un efektīvai izmantošanai un tiktu veikta tādā veidā, lai cilvēka veselība un vide būtu norobežota no negatīvām sekām, pie kurām var novest šāda pārvadāšana;

[..]

f) pieprasītu sniegt iesaistītajām valstīm informāciju attiecībā uz piedāvājamo bīstamo un citu atkritumu pārrobežu transportu, saskaņā ar pielikumu V A, skaidri norādošu uz piedāvājamā pārrobežu pārvadāšanas sekām cilvēku veselībai un videi;

[..]

h) sadarbotos pasākumu veikšanā ar citām Pusēm un ieinteresētām organizācijām tieši vai caur sekretariātu, ieskaitot informācijas izplatīšanu par bīstamo un citu atkritumu pārvadāšanu ar mērķi pilnveidot šādu atkritumu ekoloģiski pamatotu izmantošanu un to nelikumīgās apgrozības novēršanu.

[..]"

7 Šīs konvencijas 6. pantā "Pārrobežu pārvadāšana starp Pusēm" noteikts:

"1. Eksporta valsts paziņo vai pieprasa no ražotāja vai eksportētāja caur eksporta valsts kompetentajām iestādēm rakstiskā veidā paziņot iesaistīto valstu kompetentajām iestādēm par jebkuru iespējamo bīstamo vai citu atkritumu pārrobežu pārvadāšanu. Tamlīdzīgiem paziņojumiem jāsatur pieteikumi un informācija, kas paredzēti V A pielikumā, valodā, kas valstij importētājai ir pieņemama. Katrai iesaistītajai valstij ir pietiekoši nosūtīt vienu paziņojumu.

2. Valsts importētāja nosūta paziņotājam atbildi par paziņojuma saņemšanu rakstiskā formā, kas satur piekrišanu pārvadājumam ar noteiktiem noteikumiem vai bez tiem, pārvadāšanas atļaujas atteikumu vai pieprasījumu par papildu informācijas sniegšanu. Galīgās atbildes kopija valstij importētājai tiek nosūtīta iesaistīto valstu, kuras ir Puses, kompetentajām iestādēm.

3. Valsts eksportētāja neatļauj ražotājam vai eksportētājam sākt pārrobežu pārvadāšanu līdz tam laikam, kamēr nesaņem rakstisku apstiprinājumu tam, ka:

a) paziņotājs ir saņēmis no valsts importētājas piekrišanu rakstiskā veidā;

b) paziņotājs ir saņēmis no valsts importētājas apstiprinājumu par kontrakta esamības faktu starp eksportētāju un par atkritumu aizvākšanu atbildīgo personu, kurā tiek atrunāta ekoloģiski pamatota šo atkritumu izmantošana.

[..]"

8 Minētās konvencijas 10. panta 1. punkts izteikts šādā redakcijā:

"Puses sadarbojas savā starpā ar mērķi uzlabot un sasniegt bīstamo un citu atkritumu ekoloģiski pamatotu izmantošanu."

9 Šīs pašas konvencijas I pielikumā ietverts to atkritumu kategoriju saraksts, uz kurām attiecas minētajā konvencijā paredzētā kontrole.

10 Bāzeles konvencijas II pielikumā precizētas to atkritumu kategorijas, kurām nepieciešama īpaša izskatīšana.

11 Šīs konvencijas VIII pielikumā ir saraksts ar tiem atkritumiem, kas tiek uzskatīti par bīstamiem atbilstoši minētās konvencijas 1. panta 1. punkta a) apakšpunktam.

Savienības tiesības

Direktīva 2006/12/EK

12 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/12/EK (2006. gada 5. aprīlis) par atkritumiem (OV 2006, L 114, 9. lpp.) 1. panta 1. punkta a) apakšpunktā bija paredzēts:

"Šajā direktīvā:

a) "atkritumi" ir jebkura viela vai priekšmets, kas iekļauts I pielikumā noteiktajās kategorijās un no kā īpašnieks atbrīvojas, ir nodomājis atbrīvoties vai ir spiests atbrīvoties;

[..]."

13 Direktīva 2006/12 atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV 2008, L 312, 3. lpp.). Direktīvas 2006/12 1. panta 1. punkta a) apakšpunkts būtībā ir pārņemts Direktīvas 2008/98 3. panta 1. punktā.

Regula Nr. 1013/2006

14 Regulas Nr. 1013/2006 1., 3., 7., 8., 14., 18., 35. un 36. apsvērumā noteikts:

"(1) Šīs regulas galvenais un dominējošais mērķis un sastāvdaļa ir vides aizsardzība, un tās ietekmei uz starptautisko tirdzniecību ir tikai gadījuma raksturs.

[..]

(3) Lēmums [93/98] attiecās uz [..] Bāzeles Konvencijas [..] noslēgšanu Kopienas vārdā; minētajā konvencijā Kopiena ir bijusi Līgumslēdzēja puse kopš 1994. gada. Pieņemot [Padomes] Regulu (EEK) Nr. 259/93 [(1993. gada 1. februāris) par uzraudzību un kontroli attiecībā uz atkritumu pārvadājumiem Eiropas Kopienā, ievešanu tajā un izvešanu no tās (OV 1993, L 30, 1. lpp.); īpašais izdevums latviešu valodā: 15. nodaļa, 2. sējums, 176. lpp.], [Eiropas Savienības] Padome ir izstrādājusi noteikumus, lai šādu pārvadājumu apjomu samazinātu un tos kontrolētu, cita starpā, nolūkā pielāgot pastāvošo Kopienas atkritumu pārvietošanas uzraudzības un kontroles sistēmu Bāzeles Konvencijas prasībām.

[..]

(7) Ir svarīgi atkritumu sūtījumu uzraudzību un kontroli organizēt un reglamentēt tā, lai ņemtu vērā vajadzību saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un cilvēku veselību, kā arī veicinātu vienādu regulas piemērošanu visā Kopienā.

(8) Ir svarīgi arī ņemt vērā Bāzeles Konvencijas 4. panta 2. punkta d) apakšpunktā paredzēto prasību, lai bīstamo atkritumu sūtījumi tiktu samazināti līdz minimumam saskaņā ar videi drošu un efektīvu šādu atkritumu apsaimniekošanu.

[..]

(14) Attiecībā uz to atkritumu sūtījumiem, kas paredzēti apglabāšanai, un uz to reģenerācijai paredzēto atkritumu sūtījumiem, kas nav uzskaitīti III, IIIA vai IIIB pielikumā, ir lietderīgi nodrošināt optimālu uzraudzību un kontroli, prasot iepriekšēju rakstisku piekrišanu šādiem sūtījumiem. Savukārt šādai procedūrai būtu jāparedz iepriekšēja paziņošana, kas ļauj pienācīgi informēt kompetentās iestādes, lai tās varētu veikt visus vajadzīgos pasākumus cilvēku veselības un vides aizsardzībai. Tas arī ļautu šīm iestādēm izteikt pamatotus iebildumus pret šādiem sūtījumiem.

[..]

(18) Ņemot vērā, ka atkritumu radītāji ir atbildīgi par videi drošu atkritumu apsaimniekošanu, ja vien iespējams, paziņojuma un atkritumu sūtījumu dokumenti būtu jāaizpilda atkritumu radītājiem.

[..]

(35) Ir jānodrošina nekaitīga kuģu demontāža, neapdraudot vidi, lai aizsargātu iedzīvotāju veselību un vidi. [..]

(36) Efektīva starptautiska sadarbība atkritumu sūtījumu kontroles jomā ir noderīga, lai nodrošinātu kontroli pār bīstamo atkritumu sūtījumiem. Būtu jāveicina informācijas apmaiņa starp Kopienu un tās dalībvalstīm un trešām valstīm, kā arī minēto valstu kopīga atbildība un sadarbības centieni, lai nodrošinātu pareizu atkritumu apsaimniekošanu."

15 Šīs regulas 1. pantā paredzēts:

"1. Ar šo regulu nosaka procedūras un kontroles režīmus atkritumu sūtīšanas jomā atkarībā no sūtījuma izcelsmes, galamērķa un maršruta, sūtīto atkritumu veida un apstrādes veida, kas tiek piemērota atkritumiem to galamērķa punktā.

[..]

3. Šī regula neattiecas uz:

a) tādu atkritumu izkraušanu krastā, ko radījusi parasta kuģu darbība un platformu darbība atklātā jūrā, ietverot notekūdeņus un nosēdumus, ar nosacījumu, ka uz šādiem atkritumiem attiecas prasības, kas iekļautas [..] Starptautiskajā konvencijā par kuģu izraisītā piesārņojuma novēršanu, [kura parakstīta Londonā 1973. gada 2. novembrī un papildināta ar 1978. gada 17. februāra protokolu] (*Marpol* 73/78), vai citi saistoši starptautiskie instrumenti;

b) atkritumiem, kas radušies transportlīdzekļos, vilcienos, lidmašīnās un uz kuģiem līdz brīdim, kad šādi atkritumi tiek izkrauti reģenerācijas vai apglabāšanas nolūkā;

[..]."

16 Minētās regulas 2. pantā noteikts:

"Šajā regulā:

[..]

1) "atkritumi" ir atkritumi, kā definēts Direktīvas [2006/12] 1. panta 1. punkta a) apakšpunktā;

2) "bīstamie atkritumi" ir bīstamie atkritumi, kā definēts 1. panta 4. punktā Padomes Direktīvā 91/689/EEK (1991. gada 12. decembris) par bīstamajiem atkritumiem [(OV 1991, L 377, 20. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar 1994. gada 27. jūnija Direktīvu 94/31/EK (OV 1994, L 168, 28. lpp.)];

[..]

8) "apsaimniekošana videi drošā veidā" ir visu praktiski iespējamo darbību veikšana, lai nodrošinātu, ka atkritumi tiek apsaimniekoti tādā veidā, kas aizsargās cilvēku veselību un vidi pret nelabvēlīgām sekām, kas varētu rasties saistībā ar šādiem atkritumiem;

[..]

34) "sūtījums" ir atkritumu pārvadāšana reģenerācijas vai apglabāšanas nolūkā, ko ir plānots veikt vai ko veic:
   a) starp valstīm; vai
   b) starp valsti un aizjūras zemi vai teritoriju vai citām teritorijām, kas ir minētās valsts aizsardzībā; vai
   c) starp valsti un jebkuru zemes teritoriju, kas nav nevienas valsts daļa saskaņā ar starptautiskajām tiesībām; vai
   d) starp valsti un Antarktiku; vai
   e) no vienas valsts caur jebkuru no iepriekš minētajām teritorijām; vai
   f) valsts iekšienē caur jebkuru no iepriekš minētajām teritorijām un kura izcelsmes un galamērķa punkts ir vienā un tajā pašā valstī; vai
   g) no ģeogrāfiskas teritorijas, kas nav nevienas valsts jurisdikcijā, uz kādu valsti;

[..]."

17 Šīs pašas regulas 3. panta 1. punktā, kas ietverts tās II sadaļā "Sūtījumi Kopienas iekšienē tranzītā caur trešām valstīm vai bez tā", paredzēts:

"Uz šādu atkritumu sūtījumiem attiecas iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas noteikta šīs sadaļas noteikumos:

a) ja sūtījums paredzēts apglabāšanas darbībām:

   visi atkritumi;

b) ja sūtījums paredzēts reģenerācijas darbībām:
   i) atkritumi, kas uzskaitīti IV pielikumā, tostarp Bāzeles Konvencijas II un VIII pielikumā uzskaitītie atkritumi;
   ii) atkritumi, kas uzskaitīti IVA pielikumā;
   iii) atkritumi, kas nav klasificēti vienā pozīcijā III, IIIB, IV vai IVA pielikumā;
   iv) atkritumu maisījumi, kas nav klasificēti vienā pozīcijā III, IIIB, IV vai IVA pielikumā, ja vien tie nav uzskaitīti IIIA pielikumā."

18 Regulas Nr. 1013/2006 II sadaļas 1. nodaļā, kas ietver 4.–17. pantu, aprakstīta iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

19 *Flaminia* ir konteinerkuģis, kas pieder *Conti* un kas pamatlietā aplūkotajā laikposmā kuģoja ar Vācijas karogu.

20 2012. gada 14. jūlijā braucienā no Čārlstonas [*Charleston*] (Amerikas Savienotās Valstis) uz Antverpeni (Beļģija) uz šī kuģa – uz kura atradās 4808 konteineri, no kuriem 151 bija tā saucamās "bīstamās preces", – izcēlās ugunsgrēks un notika sprādzieni. Pēc ugunsgrēka nodzēšanas *Conti* 2012. gada 21. augustā saņēma atļauju šo kuģi aizvilkt uz Vācijas teritoriālajiem ūdeņiem. Atbilstoši *Havariekommando* (Avāriju operatīvās vadības centrs, Vācija) 2012. gada 25. augusta vēstulei *Conti* bija noteikts pienākums izstrādāt turpmākas rīcības plānu un izraudzīties iespējamos līgumpartnerus atbilstošo pasākumu veikšanai.

21 2012. gada 9. septembrī minētais kuģis tika aizvilkts uz Vilhelmshāfeni [*Wilhelmshaven*] (Vācija).

22 Vācijas iestādēm *Conti* apsolīja arī nodrošināt šī kuģa drošu nogādāšanu uz remonta rūpnīcu Mangalijā [*Mangalia*] (Rumānija) un garantēt pienācīgu rīcību ar vielām, kas atrodas uz kuģa.

23 Ar 2012. gada 30. novembra vēstuli *Niedersächsisches Umweltministerium* (Lejassaksijas Vides ministrija, Vācija) informēja *Conti*, ka kuģis pats, "kā arī uz kuģa esošais izlietotais ūdens, dubļi un metāllūžņi ir kvalificējami kā atkritumi" un ka tālab to sūtījumam jāpiemēro iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra. Ar 2012. gada 3. decembra vēstuli *Conti* apstrīdēja šo vērtējumu.

24 Ar 2012. gada 4. decembra lēmumu *Gewerbeaufsichtsamt Oldenburg* (Oldenburgas Komercdarbības uzraudzības dienests, Vācija) *Conti* noteica pienākumu īstenot šādu procedūru tāpēc, ka uz *Flaminia* atrodas metāllūžņi, kā arī ar dubļiem un kravas atliekām sajaukts izlietotais ūdens. Turklāt *Conti* tika aizliegts kuģi pārvietot pirms minētās procedūras pabeigšanas un pirms pārbaudāma šo atkritumu apglabāšanas projekta vācu valodā iesniegšanas.

25 2012. gada 21. decembrī neskartā krava tika izkrauta un minētā kuģa jūrasspēja apstiprināta līdz sešu metru viļņu augstumam.

26 Tika uzsākta un pabeigta iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra izlietotā ūdens nosūtīšanai uz Odenses [*Odense*] (Dānija) ostu. 2013. gada 18. februārī tika sākta izlietotā ūdens izsūknēšana. Tiklīdz bija iespējams novērtēt, cik daudz no izlietotā ūdens nevarēs izsūknēt, 2013. gada 26. februārī tika sākts šīs procedūras turpmākais posms ar Rumānijas iestādēm.

27 2013. gada 4. martam lūgtā atļauja atstāt ostu tika izsniegta 2013. gada 1. martā. Tomēr, lai *Flaminia* varētu atstāt ostu, no kuģa bija jāizkrauj 30 konteineri ar atkritumiem; šīs darbības termiņš tika pagarināts līdz 2013. gada 7. martam. Pēc tam, kad tika pabeigta ar Rumānijas iestādēm uzsāktā iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, šis kuģis ar 24 000 tonnām atkritumu 2013. gada 15. martā varēja uzsākt braucienu.

28 Pēc tam, kad *Conti* bija cēlusi prasību *Landgericht München I* (Minhenes I apgabaltiesa, Vācija) Lejassaksijas federālajai zemei piespriest atlīdzināt kaitējumu, kas izriet it īpaši no paziņošanas procedūru radītajām izmaksām, kuras tai bija jāsedz, šī tiesa iesniedza Tiesai lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, lai noteiktu, vai atliekas, kas radušās avārijā, proti, metāllūžņi un ar

dubļiem un kravas atliekām sajaukts izlietotais ūdens, būtu jākvalificē kā "atkritumi, kas radušies transportlīdzekļos, vilcienos, lidmašīnās un uz kuģiem" Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

29 2019. gada 16. maija spriedumā *Conti 11. Container Schiffahrt* (C-689/17, turpmāk tekstā – "spriedums *Conti 11*", EU:C:2019:420) Tiesa nosprieda, ka šādas atliekas jāuzskata par atkritumiem, kas radušies uz kuģiem šīs tiesību normas izpratnē un kas ir izslēgti no šīs regulas piemērošanas jomas līdz brīdim, kad tie tiek izkrauti reģenerācijai vai apglabāšanai.

30 Pēc šī sprieduma *Landgericht München I* (Minhenes I apgabaltiesa) daļēji apmierināja *Conti* kaitējuma atlīdzināšanas prasību.

31 Lejassaksijas federālā zeme šo nolēmumu pārsūdzēja *Oberlandesgericht München* (Federālās zemes Augstākā tiesa Minhenē, Vācija), kas ir iesniedzējtiesa; tā pauž šaubas par Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta spēkā esamību, ņemot vērā Bāzeles konvencijas 1. panta 4. punktu, ciktāl atbilstoši šai Regulas Nr. 1013/2006 tiesību normai no nepieciešamības veikt iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūru ir atbrīvoti arī tie bīstamie atkritumi, kas nav radušies kuģa normālas darbības rezultātā, vēl nav izkrauti un ir jānosūta no vienas dalībvalsts uz citu.

32 Tās ieskatā atbilstoši Bāzeles konvencijas 1. panta 4. punktam no šīs konvencijas piemērošanas jomas ir izslēgti tikai tie atkritumi tās I pielikuma izpratnē, kas radušies kuģa "normālas" darbības rezultātā. Atkritumi, kas radušies uz kuģa pēc tā avārijas atklātā jūrā, neesot attiecināmi uz šī kuģa "normālu" darbību.

33 No sprieduma *Conti 11* tomēr izrietot, ka Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā ir paredzēta atkāpe no iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūras, kas ir plašāka nekā Bāzeles konvencijā paredzētā, jo atbilstoši šai tiesību normai atkritumi, kuri nerodas kuģa "normālas" darbības rezultātā šīs konvencijas 1. panta 4. punkta izpratnē, vēl nav izkrauti un ir jānosūta no vienas dalībvalsts uz citu, neietilpstot šīs regulas piemērošanas jomā.

34 Iesniedzējtiesa atgādina, ka Eiropas Savienība ir šīs konvencijas puse un kā šīs konvencijas pusei tai ir saistoši no tās izrietošie pienākumi.

35 Šādos apstākļos *Oberlandesgericht München* (Federālās zemes Augstākā tiesa Minhenē) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Regulas [Nr. 1013/2006] 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētais paziņošanas pienākuma izņēmums ir spēkā neesošs, ja tas ir pretrunā Bāzeles konvencijas [..] noteikumiem, ja paziņošanas pienākuma izņēmums attiecas arī uz tādiem kaitīgiem atkritumiem, kas radušies uz kuģa notikušas avārijas rezultātā un kas saskaņā ar spriedumu [*Conti 11*] ir uzskatāmi par atkritumiem šī izņēmuma noteikuma izpratnē?

2) Ja atbilde uz [pirmo jautājumu] ir noliedzoša, vai Regulas [Nr. 1013/2006] 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētais izņēmums attiecībā uz Bāzeles konvenciju [..] ir jāinterpretē šauri, proti, tādējādi, ka tādas atliekas metāllūžņu un ar dubļiem un kravas atliekām sajaukta izlietota ūdens veidā, kādas tiek aplūkotas pamatlietā un ir radušās uz kuģa notikušas avārijas rezultātā, ir jāuzskata par atkritumiem, kas ir radušies uz kuģiem šīs tiesību normas izpratnē?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

Par pieņemamību

36 *Conti*, tieši nenorādot uz pirmā jautājuma nepieņemamību, uzskata, ka Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta spēkā esamību, ņemot vērā Bāzeles konvencijas 1. panta 4. punktu, Tiesa – vismaz netieši – esot apstiprinājusi spriedumā *Conti 11*. It īpaši šī sprieduma 30. punktā Tiesa savu lēmumu neapmierināt Lejassaksijas federālās zemes lūgumu atsākt tiesvedības mutvārdu daļu pēc ģenerāladvokāta secinājumu sniegšanas lietā, kurā pasludināts minētais spriedums, esot pamatojusi ar jauna fakta, kas būtu konstatēts pēc šīs mutvārdu daļas pabeigšanas, neesamību, tādējādi liekot domāt, ka tā piekrīt šajos secinājumos izklāstītajiem apsvērumiem par Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta spēkā esamību, ņemot vērā Bāzeles konvencijas 1. panta 4. punktu.

37 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu ieviestajā sadarbībā starp Tiesu un valstu tiesām tikai valsts tiesai, kura izskata lietu un kura ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpatnības, jānovērtē gan tas, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir nepieciešams tās sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu nozīmīgums. No tā izriet, ka uz prejudiciālu jautājumu par Savienības tiesībām attiecas nozīmīguma prezumpcija. Atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālo jautājumu Tiesa var tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesiskā regulējuma interpretācijai vai spēkā esamības izvērtējumam nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 4. oktobris, *Confédération paysanne* (Melones un tomāti no Rietumsahāras), C-399/22, EU:C:2024:839, 60. un 61. punkti, kā arī tajos minētā judikatūra).

38 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa atbildes uz pirmo jautājumu nepieciešamību pamato ar apstākli, ka spriedumā *Conti 11* nav lemts par Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta spēkā esamību, ņemot vērā Bāzeles konvencijas 1. panta 4. punktu. Tiesas atbildei uz šo jautājumu esot izšķiroša nozīme pamatlietas atrisināšanā. Ciktāl *Conti* prasība pamatlietā ir vērsta uz tā kaitējuma atlīdzību, kas radies tādēļ, ka Lejassaksijas federālā zeme bija uzdevusi ievērot iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūru, jautājums par Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta spēkā esamību, uz kura piemērošanu pamatlietā aplūkoto atkritumu sūtījumiem atsaucas *Conti*, esot izšķirošs, lai lemtu par šīs prasības pamatotību.

39 Šādos apstākļos nav šaubu, ka uzdotajam jautājumam ir nozīme pamatlietas risinājumam un ka šī sprieduma 37. punktā atgādinātie pieņemamības nosacījumi ir izpildīti.

40 Turklāt jānorāda, ka pretēji tam, ko apgalvo *Conti*, spriedumu *Conti 11* nevar saprast tādējādi, ka Tiesa tajā būtu netieši apstiprinājusi Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta spēkā esamību Bāzeles konvencijas 1. panta 4. punkta kontekstā. Šī sprieduma 30. punktā Tiesa ir skaidri norādījusi, ka jautājumu par spēkā esamību iesniedzējtiesa nebija uzdevusi, tādēļ tai uz to nebija jāatbild.

41 Tātad pirmais jautājums ir pieņemams.

Par lietas būtību

42 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa lūdz Tiesu, ņemot vērā Bāzeles konvencijas 1. panta 4. punktu, pārbaudīt Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta spēkā esamību, kā to Tiesa interpretējusi spriedumā *Conti 11*, saskaņā ar kuru šajā tiesību normā paredzētā izslēgšana no šīs regulas piemērošanas jomas attiecas uz atkritumiem, kas radušies uz kuģa pēc tā avārijas atklātā jūrā līdz brīdim, kad tie tiek izkrauti reģenerācijai vai apglabāšanai.

43 Lai iesniedzējtiesai sniegtu noderīgu atbildi, jāpārbauda, pirmām kārtām, vai izslēgšana no Regulas Nr. 1013/2006 piemērošanas jomas ir piemērojama, ja atkritumi, kas uz kuģa radušies šādas avārijas rezultātā, ir uz tā palikuši, lai kopā ar kuģi tiktu nosūtīti reģenerācijai vai apglabāšanai pēc tam, kad daļa no šiem atkritumiem šādā nolūkā ir izkrauta.

44 Kā noteikts LESD 216. panta 2. punktā, ja Savienība ir noslēgusi starptautiskus nolīgumus, to noteikumi ir Savienības tiesību sistēmas neatņemama sastāvdaļa, līdz ar to Savienības iestādēm šādi nolīgumi ir saistoši. Tādējādi Tiesas kompetencē ir interpretēt šo nolīgumu noteikumus, kuri ir pārāki par Savienības atvasināto tiesību aktiem, kas, cik vien iespējams, jāinterpretē atbilstoši šiem nolīgumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 27. februāris, *EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann*, C-382/21 P, EU:C:2024:172, 70. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Šajā gadījumā Eiropas Ekonomikas kopiena ar Lēmumu 93/98 kļuva par Bāzeles konvencijas pusi, līdz ar to šī konvencija kopš 1994. gada ir Savienības tiesību sistēmas neatņemama sastāvdaļa (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 28. maijs, *Interseroh*, C-654/18, EU:C:2020:398, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

46 Kā noteikts Regulas Nr. 1013/2006 3. apsvērumā, pieņemot Regulu Nr. 259/93, kas atcelta un aizstāta ar Regulu Nr. 1013/2006, Savienības likumdevējs ir izstrādājis noteikumus, lai atkritumu sūtījumu apjomu samazinātu un tos kontrolētu, citastarp, lai pielāgotu pastāvošo Kopienas atkritumu pārvietošanas uzraudzības un kontroles sistēmu Bāzeles konvencijas prasībām. Turklāt no Regulas Nr. 1013/2006 8. apsvēruma izriet, ka Savienības likumdevējs, pieņemot šo regulu, ir arī centies panākt Savienības tiesību atbilstību minētajai konvencijai.

47 Tādēļ jānosaka nozīmīgo Bāzeles konvencijas noteikumu tvērums. Šajā ziņā, kā paredzēts Vīnes konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām 31. panta 1. punktā, šie noteikumi jāinterpretē godprātīgi saskaņā ar parasto nozīmi, kāda piešķirama Bāzeles konvencijas noteikumiem kopumā un atbilstoši šīs konvencijas priekšmetam un mērķim.

48 Minētās konvencijas 1. pantā "Konvencijas darbības sfēra" ietverts 1. punkts, kurā izskaidrots, kas šīs konvencijas izpratnē ir "bīstamie atkritumi".

49 Attiecībā uz šiem atkritumiem Bāzeles konvencijas 4. panta 2. punktā paredzēts, pirmkārt, ka tās puses veic atbilstošus pasākumus, lai samazinātu bīstamo atkritumu ražošanu līdz minimumam, ievērojot sociālos, tehniskos un ekonomiskos aspektus, kā arī lai veicinātu šo atkritumu ekoloģiski pamatotu izmantošanu neatkarīgi no to apglabāšanas vietas (skat. it īpaši a) un b) apakšpunktus). Otrkārt, saskaņā ar šo tiesību normu šīs puses veic atbilstošus pasākumus, lai ierobežotu bīstamo atkritumu pārrobežu pārvadāšanu, izņemot gadījumus, kad tiek uzskatīts, ka šie pasākumi atbilst ekoloģiski pamatotas un efektīvas izmantošanas principiem un tiek veikti, lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi no negatīvām sekām, ko šāda pārvadāšana var radīt (skat. it īpaši d) apakšpunktu). Treškārt, atbilstoši šai pašai tiesību normai minētās puses pieprasa, lai

informācija par piedāvājamo bīstamo atkritumu pārrobežu transportu tiktu sniegta iesaistītajām valstīm, lai tās varētu izvērtēt šādas pārvadāšanas sekas cilvēku veselībai un videi un sadarbotos, lai izplatītu informāciju par minētajām darbībām ar mērķi pilnveidot minēto atkritumu ekoloģiski pamatotu izmantošanu un to nelikumīgās apgrozības novēršanu (skat. it īpaši f) un h) apakšpunktu).

50 It īpaši šīs konvencijas 6. pantā ir aprakstīta iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas piemērojama visiem atkritumu sūtījumiem, kuri ietilpst minētās konvencijas piemērošanas jomā.

51 Tomēr Bāzeles konvencijas 1. panta 4. punktā ir paredzēts, ka no tās piemērošanas jomas ir izslēgti un līdz ar to no šīs konvencijas 6. pantā paredzētās iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūras ir atbrīvoti atkritumi, kuri radušies kuģa "normālas darbības" rezultātā un uz kuru izmešanu attiecas citi starptautiski tiesiskie dokumenti.

52 Šajā ziņā jānorāda, ka saskaņā ar šīs konvencijas preambulas pirmo daļu bīstamie atkritumi un citi atkritumi, kā arī šādu atkritumu pārrobežu pārvadāšana var nodarīt kaitējumu cilvēku veselībai un videi un ka atbilstoši šīs preambulas ceturtajai daļai valstīm būtu jāveic nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka bīstamo un citu atkritumu izmantošana, tostarp to pārrobežu pārvadāšana un apglabāšana, ir saderīga ar cilvēku veselības un vides aizsardzību neatkarīgi no to apglabāšanas vietas. Minētās preambulas desmitajā daļā turklāt norādīts, ka pastiprināta bīstamo un citu atkritumu pārrobežu pārvadāšanas kontrole veicinās šo atkritumu ekoloģiski pamatotu izmantošanu un attiecīgo pārrobežu pārvadājumu apjoma samazināšanu.

53 Līdz ar to, tā kā Bāzeles konvencijas 1. panta 4. punkts ir izņēmums no šajā konvencijā paredzētās iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūras piemērošanas bīstamo vai citu atkritumu sūtījumiem, šo tiesību normu nevar interpretēt tādā veidā, kas varētu apdraudēt minētās konvencijas mērķa – proti, cilvēku veselības un vides aizsardzība – sasniegšanu.

54 Sprieduma *Conti 11* 53. punktā, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa, Tiesa nosprieda, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunktu atkritumi, kas radušies uz kuģa pēc avārijas, ir izslēgti no šīs regulas piemērošanas jomas "līdz brīdim, kad [šādi atkritumi] tiek izkrauti reģenerācijas vai apglabāšanas nolūkā".

55 Pirmkārt, jāuzsver, ka minētā sprieduma 48. punktā Tiesa tostarp ir izskaidrojusi iemeslu, kas pamato šajā tiesību normā paredzēto izslēgšanu attiecībā uz atkritumiem, kuri radušies uz kuģa pēc tā avārijas atklātā jūrā, proti, šāda veida atkritumu rašanās pēkšņo un neparedzamo raksturu, kad attiecīgā kuģa atbildīgajai personai ir praktiski neiespējami vai pārmērīgi grūti spēt laikus uzzināt informāciju, kas vajadzīga, lai pareizi piemērotu šīs regulas noteikumus par iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūru, kuru mērķis ir garantēt minēto atkritumu sūtījumu efektīvu uzraudzību un kontroli minētās regulas izpratnē.

56 Otrkārt, sprieduma *Conti 11* 42. punktā Tiesa precizēja – tā kā šīs pašas regulas 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētā izslēgšana ir piemērojams tikai "līdz brīdim, kad šādi atkritumi tiek izkrauti reģenerācijas vai apglabāšanas nolūkā", šī tiesību norma ir piemērojama tikai tad, ja attiecīgie atkritumi nav tikuši izkrauti no šī kuģa, lai tos nosūtītu reģenerācijai vai apglabāšanai.

57 Šādos apstākļos, ja, kā pamatlietā, daļa no atkritumiem, kas radušies pēc kuģa avārijas atklātā jūrā, tiek izkrauti drošā ostā, attiecīgā gadījumā, lai veiktu to sūtījumu, kas pats par sevi ir pakļauts iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūrai, rodas jautājums, vai Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētā izslēgšana joprojām ir piemērojama attiecībā uz tās atkritumu daļas sekojošo sūtījumu, kas nav izkrauta no šī kuģa.

58 Šajā ziņā jāatgādina, ka, interpretējot Savienības tiesību normu, jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi (spriedums, 2024. gada 4. oktobris, *Lindenapotheke*, C-21/23, EU:C:2024:846, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

59 Attiecībā uz kontekstu, kādā iekļaujas Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkts, jānorāda, ka atbilstoši šīs regulas 1. panta 1. punktam ar to nosaka procedūras un kontroles režīmus, kas piemērojami atkritumu sūtījumiem. No tā izriet, ka minētajā regulā ir nostiprināta sistēma, kurā iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra saskaņā ar minētās regulas II sadaļas 1. nodaļā paredzētajiem noteikumiem principā ir piemērojama visiem atkritumu sūtījumiem, kas ietilpst tās piemērošanas jomā.

60 Pirmkārt, jēdziens "atkritumi" šīs pašas regulas 2. panta 1. punkta izpratnē – kurā ietverts konkrētāks jēdziens "bīstami atkritumi", kā tas definēts Regulas Nr. 1013/2006 2. panta 2. punktā, – norāda uz Direktīvas 2006/12 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu, kura formulējums ir pārņemts Direktīvas 2008/98 3. panta 1. punktā. Direktīvas 2006/12 1. panta 1. punkta a) apakšpunktā, lasot to kopā ar šīs direktīvas I pielikumu, ir ietverta īpaši plaša jēdziena "atkritumi" definīcija, proti, jebkura viela vai priekšmets, no kā īpašnieks atbrīvojas, ir nodomājis atbrīvoties vai ir spiests atbrīvoties un kas ietilpst kādā no šajā pielikumā minētajām kategorijām. Otrkārt, šīs regulas 2. panta 34. punktā jēdziens "sūtījums" ir definēts kā "atkritumu pārvadāšana apglabāšanas vai reģenerācijas nolūkā". Tādējādi šīs definīcijas liecina par Savienības likumdevēja vēlmi piešķirt ļoti plašu piemērošanas jomu Regulā Nr. 1013/2006 paredzētajai iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūrai.

61 Tādēļ šīs regulas 1. panta 3. punkta b) apakšpunkts ir izņēmums no šīs procedūras iespējami plašākas piemērošanas principa – tātad tas jāinterpretē šauri.

62 Attiecībā uz Regulas Nr. 1013/2006 mērķiem jāatgādina, ka šīs regulas 1. apsvērumā noteikts, ka tās galvenais mērķis ir vides aizsardzība. Šis mērķis izriet arī no Bāzeles konvencijas preambulas ceturtās daļas, kurā noteikts, ka pusēm jāveic nepieciešamie pasākumi, lai garantētu, ka bīstamo un citu atkritumu izmantošana, ieskaitot to pārrobežu pārvadāšanu un apglabāšanu, ir savienojama ar cilvēka veselības un vides aizsardzību neatkarīgi no to apglabāšanas vietas.

63 Šajā nolūkā šīs regulas 7. apsvērumā uzsvērts, cik svarīgi ir atkritumu sūtījumu uzraudzību un kontroli organizēt un reglamentēt tā, lai ņemtu vērā vajadzību saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un cilvēku veselību. Tāpat minētās regulas 8. apsvērumā, atgādinot par Bāzeles konvencijas 4. panta 2. punkta d) apakšpunktā paredzēto prasību, norādīts, cik svarīgi ir samazināt bīstamo atkritumu sūtījumus līdz minimumam saskaņā ar videi drošu un efektīvu šādu atkritumu apsaimniekošanu.

64 Šīs pašas regulas 14. apsvērumā turklāt precizēts, ka atkritumu sūtījumu gadījumā pienākuma iepriekš rakstiski paziņot un saņemt piekrišanu mērķis ir nodrošināt optimālu uzraudzību un kontroli tiem atkritumu sūtījumiem, kas nav uzskaitīti Regulas Nr. 1013/2006 III, IIIA vai IIIB pielikumā un ir paredzēti reģenerācijai. Kā būtībā teikts šīs regulas 36. apsvērumā, bīstamo

atkritumu sūtījumu kontroles efektivitāte nozīmē efektīvu starptautisko sadarbību un informācijas apmaiņu, kas izriet arī no Bāzeles konvencijas preambulas vienpadsmitās daļas, kā arī no tās 10. panta 1. punkta.

65 Šo mērķu sasniegšanai noteikti jāatzīst, ka tad, ja daļa no atkritumiem, kas radušies pēc kuģa avārijas atklātā jūrā, ir izkrauti drošā ostā, lai tos reģenerētu vai apglabātu, attiecībā uz citiem šīs avārijas atkritumiem, lai tos kopā ar kuģi nosūtītu uz citu ostu to reģenerācijai vai apglabāšanai, no Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta piemērošanas izrietošo atkāpi saistībā ar šo pēdējo sūtījumu vairs nevar izmantot.

66 Vispirms – ar šo regulu, lai īstenotu pienākumus, kas Savienībai izriet no Bāzeles konvencijas, ir izveidota iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra kā galvenais atkritumu sūtījumu uzraudzības un kontroles elements. Kā izriet no minētās regulas 4. panta, kurā paziņotājam ir noteikts pienākums sniegt informāciju tostarp par atkritumu daudzumu, apzīmējumu, sastāvu un galamērķi, šī procedūra ļauj ievadīt datus par šo atkritumu esamību kā tādu un par to bīstamību. Tādējādi, kā izriet no šīs pašas regulas 14. apsvēruma, minētā procedūra ļauj arī pienācīgi informēt kompetentās valsts iestādes par atkritumu sūtījumiem, lai tās varētu veikt visus vajadzīgos pasākumus cilvēku veselības un vides aizsardzībai, kā arī izteikt pamatotus iebildumus pret šādiem sūtījumiem. Ja tiktu saglabāta iespēja izmantot atkāpi, kas izriet no Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta piemērošanas atkritumiem, kuri palikuši uz attiecīgā kuģa, apstākļos, kad kuģa atbildīgā persona pamatoti var uzzināt informāciju, kas vajadzīga, lai pareizi piemērotu šajā regulā paredzēto iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūru, tas ne tikai radītu nepilnības tajā paredzētajā uzraudzībā un kontrolē, bet arī atņemtu šai procedūrai jebkādu lietderīgo iedarbību.

67 Proti, ņemot vērā atkritumu radītāju īpašo atbildību, kas atgādināta Regulas Nr. 1013/2006 18. apsvērumā, var pamatoti uzskatīt – tā kā šis kuģis ir piestājis drošā ostā, lai tajā izkrautu daļu no atkritumiem –, ka kuģa atbildīgajai personai ir nepieciešamā informācija, lai pareizi piemērotu šajā regulā paredzētos noteikumus.

68 Turklāt šīs regulas 8. apsvērumā, kurā ir tieša atsauce uz Bāzeles konvencijas 4. panta 2. punkta d) apakšpunktu, noteiktais mērķis nodrošināt atkritumu pareizu apsaimniekošanu un samazināt to sūtījumus līdz minimumam saskaņā ar videi drošu un efektīvu šādu atkritumu apsaimniekošanu, tiktu apdraudēts, ja attiecīgā kuģa, uz kura ir radušies atkritumi pēc tā avārijas atklātā jūrā, atbildīgajai personai pēc tam, kad daļa no šiem atkritumiem ir izkrauta drošā ostā, būtu rīcības brīvība uzsākt iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūru attiecībā uz to atkritumu sekojošo sūtījumu, kas palikuši uz šī kuģa. It īpaši – Regula Nr. 1013/2006 jāinterpretē tādā veidā, kas nodrošinātu, ka minētā atbildīgā persona nevar ņemt vērā citus apsvērumus kā vien tos, kuri saistīti ar vides un cilvēku veselības aizsardzību, veicot pārmērīgu atkritumu pārvadāšanu, kas nav saderīga ar mērķi samazināt atkritumu sūtījumus līdz minimumam saskaņā ar videi drošu un efektīvu atkritumu apsaimniekošanu.

69 Turpinot – Regulas Nr. 1013/2006 4.–17. pantā ir precīzi definēti nosacījumi, ar kādiem jāuzsāk un jāpabeidz iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra. Šāds regulējums palīdz nodrošināt uzņēmēju tiesisko drošību, ļaujot sūtīto atkritumu radītājiem un pārvadātājiem zināt savu pienākumu apjomu. Minētais regulējums arī ļauj kompetentajām valsts iestādēm īstenot to uzraudzības un kontroles prerogatīvas. Ja šīs regulas 1. panta 3. punkta b) apakšpunktu interpretē tādējādi, ka tad, ja daļa no atkritumiem, kas radušies pēc kuģa avārijas atklātā jūrā, tiek

izkrauta drošā ostā, lai tos reģenerētu vai apglabātu, no šīs tiesību normas piemērošanas izrietošā atkāpe vairs nav piemērojama sekojošam – uz šī kuģa palikušo atkritumu – sūtījumam, tas kliedē jebkādas neskaidrības par nepieciešamību sākt minēto procedūru attiecībā uz šo sūtījumu.

70 Visbeidzot – iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūras piemērošana to atkritumu sūtījumam, kas palikuši uz attiecīgā kuģa, palīdz īstenot mērķi nodrošināt atkritumu radītāju atbildību par to apsaimniekošanu videi drošā veidā; tas būtībā ir atgādināts Regulas Nr. 1013/2006 18. apsvērumā. Proti, kuģa atbildīgajai personai, kas ir izkrāvusi daļu no atkritumiem, būs jāizvēlas tāds uz šī kuģa palikušo atkritumu sūtījums, kas vislabāk atbilst šajā regulā noteiktajām vides un cilvēku veselības aizsardzības prasībām.

71 Šī sprieduma 65.–70. punktā atspoguļotā interpretācija vēl jo vairāk ir piemērojama, ja pēc ugunsgrēka atkritumi ir saplūduši ar kuģi, padarot īpaši grūtu vai pat neiespējamu šo atkritumu striktu individualizēšanu. Šādā situācijā, piemērojot iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūru kuģim pašam, tā atbildīgajai personai jāizvēlas tāds sūtījums, kas ļauj veikt nekaitīgu kuģa demontāžu, neapdraudot vidi, kā paredzēts šīs regulas 35. apsvērumā.

72 Šādos apstākļos jāuzskata, ka atkritumi, kas radušies uz kuģa pēc tā avārijas atklātā jūrā un pēc tam, kad daļa no šiem atkritumiem izkrauta drošā ostā reģenerācijai vai apglabāšanai, ir palikuši uz šī kuģa, lai kopā ar to tiktu nosūtīti reģenerācijai vai apglabāšanai, nevar tikt izslēgti no Regulas Nr. 1013/2006 piemērošanas jomas, pamatojoties uz šīs regulas 1. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

73 Ja šo tiesību normu interpretē tādējādi, ka tajā paredzētais izņēmums ir piemērojams tikai līdz brīdim, kad visi tie atkritumi vai daļa no tiem, kas radušies uz kuģa pēc avārijas atklātā jūrā, tiek izkrauti drošā ostā, šāda interpretācija atbilst Bāzeles konvencijas 1. panta 4. punktā paredzētajam, jo tā neapdraud šīs konvencijas mērķi – cilvēku veselības un vides aizsardzību.

74 Otrām kārtām, ņemot vērā, ka Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkts var tikt interpretēts atbilstoši Bāzeles konvencijai, nav jāizvērtē, pirmkārt, vai šīs konvencijas raksturs un sistēma nepieļauj to, ka Tiesa varētu pārbaudīt Savienības tiesību akta spēkā esamību minētās konvencijas kontekstā, un, otrkārt, vai šīs pašas konvencijas noteikumi, kas norādīti saistībā ar šo pārbaudi, to satura ziņā būtu bez nosacījumiem un pietiekami precīzi (spriedumi, 2011. gada 21. decembris, *Air Transport Association of America* u.c., C-366/10, EU:C:2011:864, 53. un 54. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra, un 2024. gada 4. oktobris, Lietuva u.c./Parlaments un Padome (Mobilitātes tiesību aktu kopums), no C-541/20 līdz C-555/20, EU:C:2024:818, 1036. punkts).

75 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka daļa no atkritumiem, kuri radās uz kuģa *Flaminia* pēc tā avārijas atklātā jūrā un attiecībā uz kuriem netiek apstrīdēts, ka tie ir bīstamie atkritumi Regulas Nr. 1013/2006 2. panta 2. punkta izpratnē, tika izkrauti pēc šī kuģa pietauvošanās Vilhelmshāfenes ostā. Iesniedzējtiesa norāda, ka šo atkritumu daļu veido uz minētā kuģa notikušā ugunsgrēka dzēšanai izlietotais ūdens, ko varēja izsūknēt, lai pārvietotu uz Odenses ostu reģenerācijai vai apglabāšanai, kā arī daļa dubļu, kuri radās dzēšanas laikā.

76 No iesniedzējtiesas nolēmuma arī izriet, ka citi atkritumi, kuri attiecināmi uz šo ugunsgrēku un kurus nebija iespējams nedz izsūknēt, nedz izkraut, tostarp atlikumi metāllūžņu, dubļu un kravas atlieku veidā, palika uz *Flaminia*, lai kopā ar to tiktu pārvietoti uz Mangalijas ostu reģenerācijai vai apglabāšanai.

77 No tā izriet, ka no Vilhelmshāfenes ostas uz Mangalijas ostu sūtītie atkritumi ietilpa Regulas Nr. 1013/2006 piemērošanas jomā, tālab šim sūtījumam bija jāpiemēro šajā regulā paredzētā iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra.

78 Tādējādi pretēji sprieduma *Conti 11* 48. punktā norādītajiem apstākļiem var pieņemt, ka pēc tam, kad tika izkrauta daļa no kopējā to atkritumu apjoma, kas radušies uz *Flaminia*, šī kuģa atbildīgā persona varēja pamatoti iegūt informāciju par atkritumu, kas palikuši uz šī kuģa, daudzumu un veidu, lai organizētu to apsaimniekošanu videi drošā veidā un nodrošinātu, ka to sūtījumi tiek samazināti līdz ar šādu apsaimniekošanu saderīgam minimumam.

79 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu jāatbild, ka Regulas Nr. 1013/2006 1. panta 3. punkta b) apakšpunkts jāinterpretē tādējādi, ka izslēgšana no šīs regulas piemērošanas jomas – kas šajā tiesību normā paredzēta attiecībā uz atkritumiem, kuri radušies uz kuģa pēc tā avārijas atklātā jūrā, līdz brīdim, kad tie tiek izkrauti reģenerācijai vai apglabāšanai, – vairs nav attiecināma uz atkritumiem, kas palikuši uz šī kuģa, lai tos kopā ar minēto kuģi nosūtītu reģenerācijai vai apglabāšanai pēc tam, kad daļa no šiem atkritumiem izkrauta drošā ostā reģenerācijai vai apglabāšanai, un šāda interpretācija atbilst Bāzeles konvencijas 1. panta 4. punktam.

Par otro jautājumu

80 Atbildes uz otro jautājumu elementi izriet no atbildes, kas sniegta uz pirmo jautājumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

81 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem 1. panta 3. punkta b) apakšpunkts jāinterpretē tādējādi, ka izslēgšana no šīs regulas piemērošanas jomas – kas šajā tiesību normā paredzēta attiecībā uz atkritumiem, kuri radušies uz kuģa pēc tā avārijas atklātā jūrā, līdz brīdim, kad tie tiek izkrauti reģenerācijai vai apglabāšanai, – vairs nav attiecināma uz atkritumiem, kas palikuši uz šī kuģa, lai tos kopā ar minēto kuģi nosūtītu reģenerācijai vai apglabāšanai pēc tam, kad daļa no šiem atkritumiem izkrauta drošā ostā reģenerācijai vai apglabāšanai, un šāda interpretācija atbilst Konvencijas par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu, kura parakstīta Bāzelē 1989. gada 22. martā un Eiropas Ekonomikas kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes 1993. gada 1. februāra Lēmumu 93/98/EEK, 1. panta 4. punktam.

[Paraksti]